

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ

Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης - Νέα Δημοκρατία

Αθήνα, 19 Φεβρουαρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Θέμα: Ενίσχυση του βιβλίου και ισορροπημένη χρήση τεχνολογίας στα σχολεία ως αντίδοτο στον ψηφιακό εθισμό των ανηλίκων.

Ο εθισμός παιδιών και εφήβων στις οθόνες αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα σύγχρονα προβλήματα που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία και την ψυχική υγεία των ανηλίκων. Η κυβέρνηση ορθά έχει ξεκινήσει την Εθνική Στρατηγική Προστασίας των Ανηλίκων από τον Εθισμό στο Διαδίκτυο, προωθώντας την ασφαλή και ισορροπημένη χρήση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση και την καθημερινότητά τους. Η καμπάνια «κινητό στην τσάντα» επίσης τέθηκε σε εφαρμογή επιτυχώς τη φετινή σχολική χρονιά. Ωστόσο, παρά την απαγόρευση χρήσης κινητών τηλεφώνων στα σχολεία, η γενικότερη εξάρτηση από ψηφιακά μέσα συνεχίζει να αυξάνεται, όπως δείχνουν και έρευνες παγκοσμίως.

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «The Lancet Regional Health Europe», η απαγόρευση των κινητών τηλεφώνων στα βρετανικά σχολεία οδήγησε σε μείωση της χρήσης τους κατά περίπου 40 λεπτά κατά τη διάρκεια της σχολικής ημέρας. Ωστόσο, αυτή η μείωση δεν είχε σημαντική επίδραση στη συνολική χρήση των κινητών τηλεφώνων και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης κατά τη διάρκεια της ημέρας, ούτε βελτίωσε αισθητά την ψυχική υγεία ή την ευημερία των μαθητών. Παρά την απαγόρευση, οι μαθητές συνεχίζουν να χρησιμοποιούν τα κινητά τους τηλέφωνα εκτενώς εκτός σχολείου, γεγονός που υποδεικνύει ότι οι περιορισμοί εντός του σχολικού περιβάλλοντος δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση του συνολικού χρόνου οθόνης και των πιθανών αρνητικών επιπτώσεών του.

Συνεπώς, είναι απαραίτητο να εξεταστούν ολοκληρωμένες στρατηγικές που θα περιλαμβάνουν τόσο την εκπαίδευση των μαθητών και των γονέων σχετικά με τη σωστή χρήση της τεχνολογίας, όσο και την προώθηση εναλλακτικών δραστηριοτήτων που δεν περιλαμβάνουν οθόνες, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά ο ψηφιακός εθισμός. Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται σκόπιμο να εξεταστούν βέλτιστες

πρακτικές από άλλες χώρες, όπως η Σουηδία, η οποία έλαβε πρόσφατα μέτρα υπέρ της αυξημένης χρήσης έντυπων βιβλίων στα σχολεία.

Συγκεκριμένα, η Σουηδική κυβέρνηση αποφάσισε να μην προχωρήσει με την πρόταση του Εθνικού Οργανισμού Εκπαίδευσης για την ψηφιακή στρατηγική στην εκπαίδευση, μετά από κριτική που έλαβε από νευροεπιστήμονες και παιδίατρους. Η απόφαση αυτή βασίζεται σε τεκμηριωμένες επιστημονικές μελέτες, οι οποίες αναδεικνύουν τη σημασία της ανάγνωσης από έντυπα βιβλία για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και των δεξιοτήτων κατανόησης των μαθητών. Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Έρευνας της Σουηδίας, η εκπαιδευτική πολιτική της κυβέρνησης δίνει προτεραιότητα στην ενίσχυση της ανάγνωσης μέσω έντυπων βιβλίων, καθώς οι έρευνες δείχνουν ότι οι μαθητές στα πρώτα σχολικά χρόνια μαθαίνουν πιο αποτελεσματικά μέσω αναλογικών μέσων, όπως χαρτί και στυλό, παρά μέσω ψηφιακών συσκευών. Επιστημονικές μελέτες επισημαίνουν ότι τα περιβάλλοντα χωρίς οθόνες συμβάλλουν στη βελτίωση της συγκέντρωσης, των κοινωνικών σχέσεων και της μαθησιακής διαδικασίας. Επιπλέον, οι αναλογικές δραστηριότητες θεωρούνται πιο κατάλληλες για την ανάπτυξη θεμελιωδών δεξιοτήτων, όπως η ανάγνωση, η γραφή και η αριθμητική. Επίσης, οι Σουηδοί δίνουν έμφαση στην ενίσχυση των σχολικών βιβλιοθηκών, εξοπλίζοντάς τις με ποιοτικά βιβλία και εξειδικευμένο προσωπικό, ώστε να ενθαρρυνθεί η αναγνωστική έφεση των μαθητών.

Με δεδομένο ότι το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα έχει ακολουθήσει σε μεγάλο βαθμό την ψηφιοποίηση της διδασκαλίας, τίθεται το ερώτημα εάν θα πρέπει να εξεταστούν πολιτικές για μια εναλλακτική προσέγγιση ενίσχυσης του βιβλίου και των αναλογικών δραστηριοτήτων, που θα ενισχύσει τη μαθησιακή διαδικασία στα σχολεία μας. Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Παιδείας να εξετάσει την εφαρμογή μιας πολιτικής που θα ενισχύσει τη χρήση έντυπων βιβλίων στην εκπαίδευση;
2. Υπάρχει σχεδιασμός για την ενίσχυση των σχολικών βιβλιοθηκών με σύγχρονα και ποιοτικά βιβλία, καθώς και για τη στελέχωσή τους με εξειδικευμένους σχολικούς βιβλιοθηκονόμους;
3. Έχει γίνει αξιολόγηση των επιπτώσεων της ψηφιοποίησης της εκπαίδευσης στη μαθησιακή απόδοση των μαθητών και, αν ναι, ποια είναι τα αποτελέσματα;
4. Προτίθεται το Υπουργείο σας να διασφαλίσει την ισορροπημένη χρήση της τεχνολογίας στη διδασκαλία στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενθαρρύνοντας το έντυπο «πολλαπλό βιβλίο»;

Ο ερωτών βουλευτής

Δημήτριος Κούβελας